ЗМІСТ

Книга емблем

Подивитись анотацію та купити на **jurkniga.ua**

Анотація

«Книга емблем» є унікальною пам’яткою європейської ренесансної літератури.

Вміщені до неї твори відображають світогляд автора – відомого італійського юриста і поета-гуманіста, засновника школи ренесансної юриспруденції «Mos gallicus» Дж. А. Альчато (1492–1550 рр.).

Український переклад книги друкується вперше і є прирурочeним до 500-ліття від написання книги.

Для всіх, хто цікавиться історією права та поезії.

ПЕРЕДМОВА (*О. О. Малишев*) …….. 3
Посвята та епіграма (*О. О. Малишев, Т. М. Броварець*) …... 40

КНИГА ЕМБЛЕМ

Передмова Андреа Альчато до «Книги Емблем» Конрадові Пойтингеру Аугсбурзькому …….. 44

ВСТУПНІ ЕМБЛЕМИ

Емблема I. Super insigni Ducatus Mediolanensis. Ad illustrissimum Maximilianum, Ducem Mediolanensem [На щиті Герцога Міланського. Найясновельможнішому Максиміліану – Герцогові Міланському] ……... 47
Емблема II. Мілан • Mediolanum ……. 50
Емблема III. Nunquam procrastinandum [Ніколи не прокрастинувати] ……. 54

DEUS SIVE RELIGIO • Бог і релігія

Емблема IV. In Deo laetandum [Втіху треба знаходити в Богові] ...……... 56
Емблема V. Sapientia humana, stultitia est apud Deum [Мудрість людська перед лицем Бога є дурістю] … 58
Емблема VI. Ficta religio [Псевдокульт]……... 60
Емблема VII. Non tibi, sed religioni [Не тобі, а богині!] .. 62
Емблема VIII. Qua dii vocant, eundum [Куди покличуть боги, туди й прямуй!]…….. 64

VIRTUTES • Чесноти

FIDES • Довіра

Емблема IX. Fidei symbolum [Образ Довіри] ...…… 66
Емблема X. Foedera [Спілки] ……. 68
Емблема XI. Silentium [Тиша] ……... 70
Емблема XII. Non vulganda consilia [Не слід розбалакувати плани] ……..... 72

Емблема XIII. Nec quaestioni quidem cedendum [Навіть під тортурами не слід поступатися] ……. 74

PRUDENTIA • Пруденція

Емблема XIV. Consilio et virtute Chimaeram superari, hoc est, fortiores et deceptores [Задумом і звитягою долається Химера, тобто сильніші та підступні] …… 76

Емблема XV. Vigilantia et custodia [Невсипність та пильність] ……... 78

Емблема XVI. Νῆφε, καὶ μέμνησ᾽ἀπιστεῖν. ἄρθρα ταῦτα τῶν φρενῶν. Sobrius esto, et memineris non temere credere: haec sunt membra mentis [Будь тверезим! Не забувай сумніватись! Такими є суглоби мудрості] … 80

Емблема XVII. Πῇ παρέβην? τί δ᾽ἔρεξα? τί μοι δέον, οὐκ ἐτελέσθῃ. Lapsus ubi? quid feci? aut officii quid omissum est? [Де я схибив? Що я роблю? А що не доробив я, почавши?] …….. 83

Емблема XVIII. Prudentes [Тямущі] …… 86

Емблема XIX. Prudens magis quam loquax [Пруденція замість пустомельства] ……..……..... 88

Емблема XX. Maturandum [Поспівай!] ……... 90

Емблема XXI. In deprehensum [До захопленого] ….. 92

Емблема XXII. Custodiendas virgines [Незайманих треба оберігати] …… 94

Емблема XXIII. Vino prudentiam augeri [Вином зміцнюється пруденція] …….. 96

Емблема XXIV. Prudentes vino abstinent [Пруденція стримує від вина] ……... 98

Емблема XXV. In statuam Bacchi. Dialogismus [До статуї Вакха. Діалог] 100

Емблема XXVI. Gramen [Трава] 106

IUSTITIA • Юстиція

Емблема XXVII. Nec verbo, nec facto quemquam laedendum [Не треба нікому шкодити ні ділом, ні словом] ……. 110

Емблема XXVIII. Tandem, tandem iustitia obtinet [В решті решт справедливість перемогла!] …… 112

Емблема XXIX. Etiam ferocissimos domari [Навіть найлютіших можна приборкати] …….. 114

Емблема XXX. Gratiam referendam [За милість треба віддячувати] ……... 116

Емблема XXXI. Abstinentia [Доброчесність] ……. 118

Емблема XXXII. Bonis a divitibus nihil timendum [Доброчесному нічого боятися багатіїв] …… 122

FORTITUDO • Міць

Емблема XXXIII. Signa fortium. Dialogismus [Знак сильних. Діалог] …… 126

Емблема XXXIIII. Ἀνέχου καὶ ἀπέχου. Sustine et abstine [Тримайся та утримуйся] 128

Емблема XXXV. In adulari nescientem [Нездатність до запопадництва] …… 130

Емблема XXXVI. Obdurandum adversus urgentia [Треба опиратися утискам] …… 132

Емблема XXXVII. Omnia mea mecum porto [Все моє при мені] ……. 134

CONCORDIA • Конкордія

Емблема XXXVIII. Concordiae symbolum [Символ Злагоди] …….. 136

Емблема XXXIX. Concordia [Злагода] …….. 138

Емблема XL. Concordia insuperabilis [Непереможна злагода] ……..... 140

Емблема XLI. Unum nihil, duos plurimum posse. Один не може нічого, а двоє можуть багато…….. 142

Емблема XLII. Firmissima convelli non posse [Глибоко вкорінене неможливо вирвати] …… 144

SPES • Надія

Емблема XLIII. Spes proxima [Близька надія] ……... 146
Емблема XLIV. In simulacrum Spei. Dialogismus [До зображення Надії. Діалог] ……... 148
Емблема XLV. In dies meliora [На кращу днину] …. 154
Емблема XLVI. Illicitum non sperandum [Не слід сподіватись недозволеного] ……... 158
Емблема XLVII. Pudicitia [Невинність] ……... 160

VITIA • Пороки

PERFIDIA •Віроломність

Емблема XLVIII. In victoriam dolo partam. Про перемогу, здобуту обманом ……... 162
Емблема XLXIX. In fraudulentos [Дурисвіти] …… 164
Емблема L. Dolus in suos [Обман своїх] ……... 168
Емблема LI. Maledicentia [Лихослів'я] …… 170
Емблема LII. In receptatores sicariorum [Про пособника вбивць] ……... 172
Емблема LIII. In adulatores [Про підлабузників] …. 174
Емблема LIV. Ei qui semel sua prodegerit, aliena credi non oportere [Хто колись змарнував своє, тому не варто довіряти чуже] ……... 178

STULTITIA • Дурість

Емблема LV. Temeritas [Легковажність] ……. 180
Емблема LVI. In temerarios [Про легковажних] …... 182
Емблема LVII. Furor et rabies [Скаженство і лють] .. 184
Емблема LXVIII. In eos qui supra vires quicquam audent [Про тих, що насмілюються на непосильне для себе] ... 186
Емблема LIX. Impossibile [Неможливе] ……... 188
Емблема LX. Cuculi [Зозулі] ……... 190

Емблема LXI. Vespertilio [Кажан] ……. 192
Емблема LXII. Aliud de vespertilione [Інше про кажана] …… 194
Емблема LXIII. Ira [Гнів] …… 196
Емблема LXIV. In eum qui sibi damnum apparat [Про тих, що влаштовують біду самим собі] …… 198
Емблема LXV. Fatuitas [Тупість] ……... 200
Емблема LXVI. Oblivio paupertatis parens [Забуття породжує бідність] …… 202
SUPERBIA • Погорда
Емблема LXVII. Superbia [Гординя] …… 204
Емблема LXVIII. Impudentia [Безпутність] ……... 206
Емблема LXIX. Φιλαυτία [Самозакоханість] ……... 208
Емблема LXX. Garrulitas [Балакливість] …….. 210
Емблема LXXI. Invidia [Заздрість] …… 212
LUXURIA • Розпуста
Емблема LXXII. Luxuria [Розпуста] ……. 214
Емблема LXXIII. Luxuriosorum opes [Статки розпусників] …… 216
Емблема LXXIV. Tumulus meretricis [Гробниця повії] …… 218

Емблема LXXV. In amatores meretricum [Про любителів повій] ……..... 220
Емблема LXXVI. Cavendum a meretricibus [Слід остерігатися блудниць] …… 222
Емблема LXXVII. Amuletum Veneris [Амулет Венери] …… 224
Емблема LXXVIII. Inviolabiles telo Cupidinis [Невразливі до стріл Купідона] …….. 226
Емблема LXXIX. Lascivia [Пустощі] …… 228

Емблема LXXX. Adversus naturam peccantes [Грішники проти природи] …….. 230

DESIDIA • Безділля

Емблема LXXXI. Desidia [Безділля] …….. 234

Емблема LXXXII. Desidiam abiiciendam [Геть безділля] …….... 236

Емблема LXXXIII. In facile a virtute desciscentes [Про тих, що легко відступають від чеснот] …….. 238

Емблема LXXXIV. Ignavi [Ледацюги] …….. 240

AVARITIA • Жадібність

Емблема LXXXV. Avaritia [Жадібність] ……..... 242

Емблема LXXXVI. In avaros [Про пожадливих] …… 244

Емблема LXXXVII. In aulicos [Про царедвірців] ….. 246

Емблема LXXXVIII. In sordidos [Про нечистих] ….. 248

Емблема LXXXIX. In divites publico malo [Проти збагачуваних на шкоду громаді] …….. 252

Емблема XC. In avaros, vel quibus melior conditio ab extraneis offertur [Проти жадюг і тих, кому чужаки пропонують ліпші умови] …….. 254

GULA •Зажерливість

Емблема XCI. Gula [Зажерливість] …….. 256

Емблема XCII. Ocni effigies, de iis qui meretricibus donant, quod in bonos usus verti debeat [Зображення Окна (про тих, що дарують повіям те, що мали би звернути на добрі справи)] ……..... 258

Емблема XCIII. In parasitos [Про паразитів] …….. 260

Емблема XCIV. Parvam culinam duobus ganeonibus non sufficere [Маленького гостинця недостатньо для двох гульвіс] ……... 262

Емблема XCV. Captivus ob gulam [Схоплений за горлянку] …… 264

Емблема XCVI. In garrulum et gulosum [Про балакучого ненажеру] ……..... 266
Емблема XCVII. Doctorum agnomina [Прізвиська науковців] ……... 268

NATURA • Природа

Емблема XCVIII. Natura [Природа] …… 274
Емблема XCIX. Ars naturam adiuvans [Наука, що допомагає природі] …….. 276
Емблема C. In iuventam [Про молодість] ……... 278
Емблема CI. In quatuor anni tempora [Чотири пори року] ……... 280

ASTROLOGIA • Астрологія

Емблема CII. Scyphus Nestoris [Чаша Нестора] …... 282
Емблема CIII. Quae supra nos, nihil ad nos [Що перебуває над нами, то не наше діло] ……. 286
Емблема CIV. In astrologos [Проти астрологів] …… 288
Емблема CV. Qui alta contemplantur, cadere [Ті, що задивляються догори, – падають] ……. 290

AMOR • Любов

Емблема CVI. Potentissimus affectus amor [Любов є найсильнішим почуттям] ……... 292
Емблема CVII. Potentia Amoris [Влада Любові] …... 294
Емблема CVIII. Vis Amoris [Сила Любові] …… 296
Емблема CIX. In studiosum captum amore [Науковець, полонений любов'ю] …… 298
Емблема CX. Ἀντέρως, id est, amor virtutis [Антерос як Любов до чеснот] …….. 300

Емблема CXI. Ἀντέρως, amor virtutis, alium Cupidinem superans [Антерос – Любов до чеснот долає іншого Купідона] …… 302
Емблема CXII. Dulcia quandoque amara fieri [Солодке часом стає гірким] …… 304
Емблема CXIII. Fere simile ex Theocrito [Майже про те саме із Феокріта] …….. 306
Емблема CXIV. In statuam Amoris [До статуї Амура] …… 308
Емблема CXV. In oblivionem patriae [Про забуття Вітчизни] …… 314
Емблема CXVI. Sirenes [Сирени] …….. 316
Емблема CXVII. Senex puellam amans [Дідуган, закоханий в дівчину] ……... 320
Емблема CXVIII. In colores [Про кольори] …… 322

FORTUNA • Доля

Емблема CXIX. Virtuti, fortuna comes [Доля – товаришка доброчесності] ……..... 326
Емблема CXX. Fortuna virtutem superans [Доля бере гору над доброчесністю] ……... 328
Емблема CXXI. Paupertatem summis ingeniis obesse ne provehantur [Бідність заважає розвитку найвищих здібностей] …… 330
Емблема CXXII. In Occasionem. Διαλογιστικώς [До Оказії. Діалог] …… 332
Емблема CXXIII. In subitum terrorem [Про раптовий жах] …… 336
Емблема CXXIV. In illaudata laudantes [Проти вихваляльників недостойного] …….. 338

Емблема CXXV. In momentaneam felicitatem [Про скороминущу радість] …… 340
Емблема CXXVI. Ex damno alterius, alterius utilitas [Зі шкоди одного здобувається користь для іншого] …… 342
Емблема CXXVII. Bonis auspiciis incipiendum [Справу варто розпочинати після добрих знамень] 344
Емблема CXXVIII. Nihil reliqui [Не лишилось нічого] ……... 346
Емблема CXXIX. Male parta, male dilabuntur [Зле здобуте – зле втрачається] …….. 348
Емблема CXXX. Semper praesto esse infortunia [Нещастя завжди поруч] …….. 350
Емблема CXXXI. Remedia in arduo, mala in prono esse [У ліків перешкоди, а в недугів – усе просто] ... 352

HONOR • Гонор

Емблема CXXXII. Ex arduis perpetuum nomen [Крізь страждання до вічної слави] ……. 354
Емблема CXXXIII. Ex litterarum studiis immortalitatem acquiri [Науковими дослідженнями здобувається безсмертя] ……... 356
Емблема CXXXIV. Tumulus Ioannis Galeacii Vicecomitis, primi Ducis Mediolanensis [Про могилу Джан Галеаццо Вісконті, першого Герцога Міланського] ……..…….. 358
Емблема CXXXV. Optimus civis [Найкращий громадянин] …… 360
Емблема CXXXVI. Strenuorum immortale nomen [Діяльному людові – безсмертна слава] ……. 362

Емблема CXXXVII. Nobiles, et generosi [Знатні та шляхетні] …… 364
Емблема CXXXVIII. Duodecim certamina Herculis. Ἀλληγορικῶς [Дванадцять подвигів Геракла. В алегоричній формі] …….. 366
Емблема CXXXIX. In nothos [Про виродків] ……... 370
Емблема CXL. Imparilitas [Нерівність] …… 372
Емблема CXLI. In desciscentes [Про відпадних] ….. 374
Емблема CXLII. Aemulatio impar [Нерівне суперництво] …… 376
Емблема CXLIII. Albutii ad D. Alciatum, suadentis, ut de tumultibus Italicis se subducat, et in Gallia profiteatur [Від Альбуція панові Альциату з побажанням вибиратися з італійських чвар і зайнятися викладанням у Франції] …… 378

PRINCEPS • Правитель

Емблема CXLIV. Princeps subditorum incolumitatem procurans [Правитель турбується про безпеку підданих] ……. 380
Емблема CXLV. In Senatum boni Principis [У сенаті в доброго правителя] ……... 382
Емблема CXLVI. Consiliarii Principum [Радники правителів] ……. 384
Емблема CXLVII. Opulentia tyranni, paupertas subiectorum [Статки тирана – злидні підданих] …. 386
Емблема CXLVIII. Quod non capit Christus rapit fiscus [Чого Христос не взяв, те фіск відібрав] ……... 388
Емблема CXLIX. Principis clementia [Милість правителя] …….. 390

RESPUBLICA • Республіка

Емблема CL. Salus publica [Громадське здоров'я] … 392

Емблема CLI. Respublica liberata [Визволена республіка] …….. 394

VITA • Життя

Емблема CLII. In vitam humanam [Про людське життя] …….. 396

Емблема CLIII. Aere quandoque salutem redimendam [Безпеку іноді треба купляти за гроші] …… 398

MORS • Смерть

Емблема CLIV. Cum larvis non luctandum [З трупами боротись не варто] …… 400

Емблема CLV. De Morte et Amore [Про Смерть і Любов] …….. 402

Емблема CLVI. In formosam fato praereptam [Про красуню, вкрадену фатумом] …….. 404

Емблема CLVII. In mortem praeproperam [Про передчасну смерть] …….. 406

Емблема CLVIII. Terminus [Термін] …… 408

Емблема CLIX. Opulenti haereditas [Спадщина багатія] …… 410

AMICITIA • Дружба

Емблема CLX. Amicitia etiam post mortem durans [Дружба, що триває навіть після смерті] …… 412

Емблема CLXI. Mutuum auxilium [Взаємодопомога] 414

Емблема CLXII. Auxilium nunquam deficiens [Допомога, яка ніколи не підводить] ……..... 416

Емблема CLXIII. Gratiae [Грації] …….. 418

HOSTILITAS • Ворожнеча

Емблема CLXIV. In detractores [Про наклепників] .. 422
Емблема CLXV. Inanis impetus [Марні зусилля] ….. 424
Емблема CLXVI. Aliquid mali propter vicinum malum [Дещо погане від поганого сусіда] …….. 426
Емблема CLXVII. In eum, qui truculentia suorum perierit [Про того, хто гине від неласкавості своїх] 428
Емблема CLXVIII. In dona hostium. Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα [Про подарунки від ворогів. Подарунки від ворогів – не подарунки] …….. 430
Емблема CLXIX. A minimis quoque timendum [Треба боятися навіть найменших істот] ……... 432
Емблема CLXX. Obnoxia infirmitas [Покірне безсилля] …… 434
Емблема CLXXI. Vel post mortem formidolosi [Страшні навіть після смерті] …… 436

VINDICTA • Відплата

Емблема CLXXII. Iusta vindicta [Справедлива відплата] …….. 438
Емблема CLXXIII. Iusta ultio [Права помста] …… 440
Емблема CLXXIV. Parem delinquentis et suasoris culpam esse [Вина підбурювача є такою ж, як у самого злочинця] …… 442
Емблема CLXXV. Alius peccat, alius plectitur [Один грішить – іншого карають] …… 444
Емблема CLXXVI. Insani gladius [Меч безумця] …. 446

PAX • Мир

Емблема CLXXVII. Pax [Мир] …….. 448
Емблема CLXXVIII. Ex bello pax [Мир із війни] …. 450

Емблема CLXXIX. Ex pace ubertas [Достаток завдяки миру] 452

SCIENTIA • Наука

Емблема CLXXX. Doctos doctis obloqui nefas esse [Вченим не личить кривдити вчених] 454

Емблема CLXXXI. Eloquentia fortitudine praestantior [Красномовство має перевагу над силою] 456

Емблема CLXXXII. Facundia difficilis [Красномовство – складна річ] 458

Емблема CLXXXIII. Antiquissima quaeque commentitia [Все найдавніше є вигадкою] 460

Емблема CLXXXIV. Insignia poetarum [Символи поетів] 462

Емблема CLXXXV. Musicam Diis curae esse [Музика належить до відання богів] 464

Емблема CLXXXVI. Littera occidit, spiritus vivificat [Буква вбиває, дух – животворить] 468

Емблема CLXXXVII. Dicta septem Sapientum [Вислови семи мудреців] 471

IGNORANTIA • Невігластво

Емблема CLXXXVIII. Submovendam ignorantiam [Невігластво має бути вигнане] 475

Емблема CLXXXIX. Mentem, non formam, plus pollere [Більше вартує думка, а не форма] 478

Емблема CXC. Dives indoctus [Багатий невіглас] ... 480

MATRIMONIUM • Шлюб

Емблема CXCI. In fidem uxoriam [Про вірну дружину] 482

Емблема CXCII. Reverentiam in matrimonio requiri [У шлюбі має панувати повага] …… 486
Емблема CXCIII. In foecunditatem sibi ipsi damnosam [Про плодючість собі на шкоду] ……. 488
Емблема CXCIV. Amor filiorum [Любов до дітей] ... 490
Емблема CXCV. Pietas filiorum in parentes [Пієтет дітей до батьків] …… 492
Емблема CXCVI. Mulieris famam, non formam, vulgatam esse oportere. Dialogismus [Робити спільним надбанням треба славу, а не вроду жінки. Діалог] …….. 494
Емблема CXCVII. In Pudoris statuam [До статуї Цноти] …….. 496
Емблема CXCVIII. Nupta contagioso [Дружина заразного чоловіка] …….. 498

ARBORES • Дерева

Емблема CXCIX. Cupressus [Кіпарис] …… 500
Емблема CC. Quercus [Дуб] …….. 502
Емблема CCI. Salix [Верба] …… 504
Емблема CCII. Abies [Ялиця] …… 506
Емблема CCIII. Picea [Сосна] …….. 508
Емблема CCIV. Cotonea [Айва] …… 510
Емблема CCV. Hedera [Плющ] …… 512
Емблема CCVI. Ilex [Кам'яний дуб] …… 514
Емблема CCVII. Malus medica [Лимонне дерево] ... 516
Емблема CCVIII. Самшит [Buxus] …….. 518
Емблема CCIX. Amygdalus [Мигдаль] ……... 520
Емблема CCX. Morus [Шовковиця] …… 522
Емблема CCXI. Laurus [Лавр] …….. 524
Емблема CCXII. Populus alba [Біла тополя] ……. 526

Книги, які можуть вас зацікавити

Искусство спора. О теории и практике спора

Рассуждение об изучении права природы и наций. И.И. Дахно

Записки адвоката. Дина Каминская

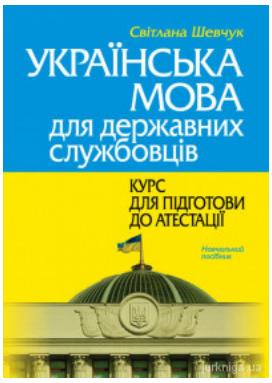

Українська мова для державних службовців: курс для підготови до атестації

Бусидо. Кодекс самурая

Кишеньковий довідник сержанта (старшини) щодо використання деяких засобів вогневого враження

Перейти до галузі права
Історія держави та права

ЮРКНИГА
від теорії до практики

Перейти на сайт →